

Klimat- och näringslivsdepartementet

Enheten för cirkulär ekonomi, kemikalier och strålning

Ämnesråd Charlotta Broman

Stockholm
2026-06-29

Vår referens
André Nilsson

Dnr
KN2026/00593

Remissyttrande

Yttrande över Naturvårdsverkets skrivelser: Framställan med förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall och Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall

Företagarna har beretts möjlighet att avge remissyttrande om det angivna förslaget. Här följer våra synpunkter.

Sammanfattning av förslagen

Remissen innehåller framställningar från Naturvårdsverket. Den första föreslår en genomgripande omarbetning av 6 kap. avfallsförordningen (2020:614): ett nytt begrepp: "transportanteckning" – ersätter dagens transportdokument, ansvaret för att upprätta anteckningen förläggs till avfallsproducenten/lämnaren, en ny "mottagaranteckning" ersätter mottagarens anteckningsskyldighet, och rapporteringen till avfallsregistret görs halvårsvis istället för kvartalsvis.

Den andra framställan föreslår att antecknings- och rapporteringsskyldighet införs för avfall som innehåller långlivade organiska föroreningar (POPs) i enlighet med artikel 7.6 i EU:s POPs-förordning (2019/1021), dels en utvidgad skyldighet för befintliga farligt avfall-rapportörer, dels en helt ny skyldighet för den som hanterar icke-farligt avfall med POPs-halt över bilagetröskelvärden. Naturvårdsverket bedömer att IT-systemen behöver minst ett år för anpassning.

Företagarnas synpunkter

Företagarna välkomnar ambitionen att förenkla spårbarhetssystemet för farligt avfall. Det nuvarande systemet har länge kritiserats för att vara komplicerat och betungande, särskilt för småföretag där en enda anställd kan behöva bära hela rapporteringsbördan. En fungerande spårbarhet är viktig för att motverka illegal avfallshantering och säkra lika konkurrensvillkor. Men regelkrånglet i befintligt system har snarare bidragit till bristfällig efterlevnad än till bättre miljöresultat.

Förslaget innehåller reella förbättringar: halvårsvis sammanställning, sammanslagning av anteckningstyper och tydligare regler för gemensamma avfallsutrymmen. Företagarna välkomnar detta.

Vi är dock oroade för att transportanteckningen i praktiken kan bli mer betungande för producenter än det nuvarande transportdokumentet. Det föreslagna systemet lägger tydligt ansvaret på avfallsproducenten att upprätta anteckningen innan transporten påbörjas. För en hantverkare, ett litet industriföretag eller en serviceverkstad innebär det att den anställda på fältet måste upprätta och digitalt dela anteckningen i realtid, ofta utan fullgott IT-stöd på plats. Naturvårdsverket redovisar i konsekvensanalysen att detta är ett känt problem, men hänvisar till att IT-stödet ska förenkla. Svaret redovisar inte för hur det i praktiken ska bli en förenkling i sådana situationer.

En förbättringsmöjlighet skulle kunna vara att införa en möjlighet att upprätta analog anteckning utan IT-infrastruktur hos lämnaren.

Framställan konstaterar att avfallsregistrets digitala infrastruktur behöver anpassas. Verksamheter som rapporterar via API-lösningar måste anpassa sina system. Erfarenheterna från det ursprungliga införandet av 6 kap. 2020 visar att alltför kort övergångstid leder till oklarheter och oproportionerliga kostnader för småföretag. Företagarna förutsätter att ikraftträdandedatumet sätts tillräckligt långt fram och att Naturvårdsverkets e-tjänster och API är fullt fungerande och testade *innan* ikraftträdandet. I samband med införandet bör också särskilda insatser för att informera och utbilda berörda verksamheter genomföras.

Naturvårdsverket konstaterar att 97 procent av landets företag är småföretag med färre än 10 anställda och att farligt avfall uppstår i en stor andel av dessa. Trots detta är den kvantitativa analysen av kostnader, tidsåtgång och omställningsbehov för dessa aktörer mycket knapphändig. Företagarna önskar att en fördjupad konsekvensanalys utförs i enlighet med förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar, med kostnadsuppskattningar per aktörskategori och storlek, och konkreta åtgärder för att minska bördan för de minsta verksamheterna.

André Nilsson
Näringspolitisk expert
Företagarna

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef
Företagarna